

# Holding Balance

Fra utstilling i  
Kunstnerforbundets overlyssal  
4-28.sept. 2014  
Jeannette Christensen

HOLDING BALANCE.  
Jeannette Christensen.

En bakenforliggende referanse og omdreiningspunkt for denne utstillingen er et maleri av barokkmaleren Johannes Vermeer, på engelsk titulert *Woman holding a balance* (1664). Vermeers maleri viser en kvinne som forsøker å få en vekt i balanse. Dette motivet gjentas i fire av polaroidfotografiene på denne utstillingen. De viser en kvinne og en mann som på lignende vis holder en vekt. På forskjellige plan er spørsmålet om balanse også noe som går igjen i de andre arbeidene i utstillingen. Andre momenter er tid, representasjon, fordobling og speiling. Mht. tidsdimensjonen så er de portretterte personene i polaroidfotografiene fotografert med tyve års mellomrom, selv om motivet er det samme. Den felles tittelen på disse fotografiene er da også *The Passing of Time*.

I et tredje par med polaroidfotografier ser vi den mannlige figuren som heller melk, med referanse til et annet av Vermeers malerier som viser en kvinne som gjør nettopp denne handlingen. Rett ved er skulpturen *Spilling*, et bord med et drikkeglass med hvit væske som ligger velte. Den hvite væsken har rent utover.

Jeg krysser ikke bare en kjønnsmessig, men også en etnisk og religiøs skillelinje mht. Vermeers balanse-motiv. Jeg lar en ung palestiner og muslim tre inn i den kvinnelige rollen i Vermeers maleri i et av mine fotografier. I oransje kjortel og hijab holder hun vekten ettertenksomt.

Et annet bilde bygger på et maleri av René Magritte malt i 1937, med tittelen *La reproduction interdite* (den forbudte reproduksjon). Magritte spiller her med forestillingen om bildet som representasjon og speiling. I stedet for å se seg selv speilet, gjentar figuren bare seg selv. Den mannlige figuren blir ugjennomtrengelig, ikke i stand til å se seg selv. I sin fotografisk manipulerte versjon av Magritte har jeg erstattet den mannlige figurens bakhode med et pressefoto av gjerningsmannen bak 22.juli sett bakfra under rettsaken. Dette peker både på Behring Breivik som person, som offentlig figur og representasjon i media. Det berører også spørsmål som brått fikk en tvingende karakter, omkring sannhet, selvbedrag, nærhet og distanse, ondskap, representasjon og selviscenesettelse. Skjermen *Black Mirror* på motstående vegg fanger i sin monokrome tomhet opp mange av disse spørsmålene og er samtidig et speil og referanse til skjermene vi alle bruker for å søke og spre informasjon.

Den todelte videoprojeksjonen kalt *Ramallah Coffee Break (20/03 og 21/03 2013)*, ble filmet to påfølgende dager, på samme sted, med de samme to betrakterne som setter seg utenfor kafeen og ser på livet. Denne videoen er et samarbeid mellom meg og Dirkjan van der Linde. Den urbane scenen er ikke spesielt påfallende, det kunne mer eller mindre vært hvor som helst. Men midt i denne hverdagsligheten ser vi på dag to - som en påminnelse - soldater i gatene. På denne dagen var president Obama på besøk. Som vi alle har kunnet følge i sommer har konflikten mellom Israel og Palestina- med Israel i rollen som okkupant og ulovlig bosetter- blusset opp igjen med sin dødelige logikk.

Jeg er opptatt av hvordan kunsten kan reflektere en politisk og samfunnsmessig virkelighet. Som professor ved Kunstakademiet, Kunsthøgskolen i Oslo, KHiO har jeg flere år på rad tatt med meg studenter fra Kunstakademiet til Ramallah og holdt workshop på International Art Academy Palestine. I mars-april 2013 laget jeg utstillingen *Nærhet og distanse* i Deichmanske hovedbibliotek og en publikasjon knyttet til utstillingen sammen med studenter fra Kunstakademiet. Utgangspunktet var 22.juli og hvordan det som skjedde denne dagen berører oss i videre forstand



## Verksliste

- 1) *The Passing of Time (Woman Holding a Balance)* Polaroider 1995 og 2014
- 2) *Holding Balance*, C-print, 2014
- 3) *The Passing of Time (Woman Pouring Milk)* Polaroider 1995 og 2014
- 4) *Spilling*, bord, glass og epoxy, 2014
- 5) *Black Mirror*, monitor, 2014
- 6) *The Passing of Time (Woman Holding a Balance)* Polaroider 1994 og 2014
- 7) *Ramallah Coffee Break (20/03 og 21/03-2013)*, video og videobenk
- 8) *La reproduction Interdite*, C-print, 2013
- 9) *shoppingbag REMA 1000*, 2014





Ramallah Coffee Break (20/03 og 21/03-2013) video



Ramallah Coffee Break (20/03 og 21/03-2013), stills fra video



Ramallah Coffee Break (20/03 og 21/03-2013),stills fra video





Holding Balance, C-print 2014, 81x 53 cm



La Reproduction interdite, C-print 2013, 81x64 cm



The Passing of Time (Woman Holding a Balance) polaroid 1995 og 2014



The Passing of Time (Woman Pouring Milk) polaroid 1995 og 2014



KUNST  
& kritikk

# Ser bildet som et system

## KUNST

**Jeannette Christensen:**  
«Holdning balance»

Kunstnerforbundet, Oslo  
Bilder, skulptur, video  
Står til 28. september

## ANMELDELSE

Jeannette Christensen spiller uhyre bevisst på symbolikk og konvensjoner.

I **Kunstnerforbundets** storsal har Jeannette Christensen laget en overbevisende iscenesatt installasjon av sterke enkeltarbeider. Når vi kommer inn i rommet fanges vi av en svart skjerm som er hengt slik at den utgjør et svart rektangel i høydeformat. Den tomme rammen blir et tegn for den doble funksjon skjermen har i vår bildekultur – som spill for virkeligheten og spill for oss selv.

I kroken til venstre for skjermen står et bord med et veltet glass. Hvit væske flommer ut av glasset. Er det melk? De små fotografiene av en mann som heller melk fra en mugge er en pastisj på Jan Vermeers maleri av en kvinne som heller i melk i en bolle. Christensen snur gjerne på

kjønnsroller. Vi aner at der mannen skjenker rolig og kontrollert i glasset, har kvinnen slått det over ende.

**Hovedbildet på veggen** til venstre for oss er et fotografi av en kvinne som bærer hijab. Hun har blikket festet på en skålvekt som er i balanse. Bildet parafraiserer nok et Vermeer-motiv, men gir det en helt ny og samtidig betydning gjennom kvinnens bekledding. På veggen til høyre avspilles en video der menneske sitter på en fortauskafe og ser livet utfolde seg i solskinnet. Den projiseres fra en minimalistisk utformet benk i rommet. Videoen er tatt opp i Palestina og er et samarbeidsprosjekt med Dirkjan van der Linde. Det eneste tegn på en uro er soldater som patruljerer. Billedmessig er også dette arbeidet preget av den samme strenge regi og rene form som er et kjennetegn for Christensen. Konflikter uttrykkes hos henne gjennom ettertenksomme henvisninger til aktuelle kontekster i samspill med referanser til klassisk kunst.

**På den fjerde** veggen i rommet, der vi har kommet inn, henger ett bilde for seg selv. Bildet henter sitt motiv fra maleriet «La reproduction interdite» (den forbudte reproduksjon) fra 1937 av Rene Magritte. En mann står



**TEGN I SYSTEM:** Jeannette Christensen tilhører en generasjon der bilder som systemer av tegn står sentralt, skriver Øivind Storm Bjerke.

FOTO: KUNSTNERFORBUNDET

med ryggen mot oss og har blikket rettet mot speilbildet av sin egen rygg. Det er et motiv som tar for seg spørsmål knyttet til selvinnsikt, eller manglende sådan, selviscenesettelse, uvilje eller mangle på vilje til å stå ansikt til ansikt med seg selv og andre mennesker. Men ikke minst handler det om fortrenning. Smerten ved å bli påminnet om noe som er skjedd som utgjør et traume. En liten detalj ved bildet gjør dette spillet med manipulering og iscenesettelse uhyggelig. Vi kjenner igjen terroristen Anders Behring Breiviks hårfeste, nakke og hodeform, som er manipulert inn i bildet etter et reportasjefotografi. En detalj som dreier betydningen av bildet i retning av å oppfatte Breiviks vekt på å iscenesette seg selv i en helterolle, som både et grotesk selvbedrag og en krenkelse av sine ofre.

Christensens utstilling er som helhet et eksemplarisk studieobjekt for hvordan en utstilling kan løfte fram de enkelte arbeider og skape en indre sammenheng i lesningen av dem. Christensen tilhører en generasjon der bilder som systemer av tegn står sentralt, og hun spiller uhyre bevisst på innarbeidet symbolikk og bruddet med konvensjoner.

Øivind Storm Bjerke  
kultur@klassekampen.no